

مساق الدراسات الثقافية

THE PROGRAM IN CULTURAL STUDIES

יום שני 7 ינואר 2019
ראש חודש שבט תשע"ט

שלום לסטודנטים של התכנית ללימודי תרבות, ולבוגרים של התכנית ללימודי תרבות
לדורותיה,

ד"ר ניקול הוכנר
ראשת התכנית ללימודי
תרבות

המחלקה למדע המדינה

הפקולטה למדעי החברה
הפקולטה למדעי הרוח

בשם חברי הסגל של התכנית ללימודי תרבות, אני מבקשת לשתף אתכם בתיאור העובדות
שהיו סביב הקורס של ד"ר קרולה הילפריך. בשמי ובשם חברי הסגל של התכנית, הייתי
רוצה לחלוק איתכם כמה תובנות.

תיאור העובדות:

הקורס של קרולה כפי שאתם יודעים הוא קורס החובה התיאורטי שלנו. מאחר והתפרסמו
בתקשורת סילופים אקדיש חלק גדול מן המכתב הזה לבירור העובדות.

התיאור הזה משקף שיחות שקיימתי עם 12 סטודנטים (נכון לרגע זה) השייכים לתכנית
והלומדים בקורס המדובר (מתוך 30 סטודנטים הרשומים), כולל הסטודנטית המשרתת
בצה"ל ה.

ראשית, אף לא אחד מן הסטודנטים סיפר שהיו מתחים, או שהייתה עוינות בקורס מאז
תחילת הסמסטר, כולל ה. הכיתה הזאת היא כיתה נפלאה ומצוינת. מתחילת השנה ה.
מגיעה במדים ומעולם לא הובעה מחאה או בעיה עם הנושא.

שנית, בשיעור עצמו לא היה דבר מהדיווחים. הקורס עצמו המתקיים ביום שלישי בשעה
14.30 עוסק בתיאוריות ביקורתיות והפעם עסק בפרויד. לקראת סוף השיעור, בעקבות
הדברים של פרויד, עלתה שאלה עניינית של הסטודנטית א. לגבי מעמד המשפחה בחברה
הפלסטינית ופירוק המודל הפטריארכלי בעקבות ה"משטר הציוני". זכור לה היטב
שהשתמש במילים "המשטר הציוני" כדי לנסח את שאלתה על מעמד המשפחה. קרולה
אמרה שהיא לא מכירה מספיק את המציאות בחברה הפלסטינית ונתנה תשובה מלומדת
בהקשר של החברה השחורה בארה"ב. בזה פחות או יותר מסתיים השיעור. חשוב
להדגיש: כל הסטודנטים אמרו שבשיעור עצמו לא היה עימות או דיון במדים. מי שמיהר
לצאת הופתע לגלות בתקשורת את הסרטון שהתפרסם במדיה.

שלישית, אז מה היה לאחר תום השיעור? ה. ושאר הסטודנטים התחילו לקום ולצאת וה.
פנתה אל א. וביקשה לפתוח בשיחה על החברה הפלסטינית והרשות הפלסטינית. א.
ביקשה שלא לנהל איתה דיון בנושא הזה. היא אמרה לה "איתך אני לא מדברת". כשה.
ראתה שאין לא. עניין להתווכח עם חיילת במדים, היא הוסיפה "את מאשימה אותי?"
וכנראה התחילה להתרגז. א. אמרה לה בנימוס (לפי דבריה) "את מבינה עברית? אמרתי לך
שאני לא מדברת איתך". א. יצאה מן הכיתה והלכה. א. יצאה והלכה.

יש לשער כי ה. היתה כעושה שא. מתייחסת אליה לא כאל חברה לספסל הלימודים אלא
כאל חיילת במדים (והיא קצינה היא מבקשת לתקן). אפשר לומר בוודאות שלאחר שא.
עזבה, ה. פנתה לקרולה וטענה שהשיעור היה קונספירציוני והתפתחו דין ודברים כשהיא
משתפת אותה במצוקה שהיא חשה בגלל שהיא מגיעה במדים. כנראה שהלהט והמצוקה
של הסטודנטית נגעו לקרולה שניסתה שוב ושוב להסביר לה שאם היא לא מרגישה
בטוחה בקמפוס, היא צריכה לפנות לעזרה. בנוסף, הסבירה כי עליה להבין שיש בלבישת
המדים משמעות. המדים הם סממן של זהות ולכן הם עשויים לעורר תגובות כאלה וגם
אחרות. קרולה דיברה בענייניות לגופו של עניין – ואני מזמינה אתכם להקשיב למה שהיא
אומרת בדקות הבודדות של הסרטון. יתכן שמבחוץ היא נשמעה כועסת, אבל סטודנטים
שמכירים את קרולה מכירים גם את הסגנון הנלהב האופייני לה. לא במקרה קרולה זוכה
כמעט כל שנה ושנה במשובים המעולים ביותר בשתי הפקולטאות וזוכה בשיטתיות

Dr Nicole Hochner

Chair, the Program
in Cultural Studies

Department of
Political Science

Faculty of Social Sciences

Faculty of Humanities

להכרה מטעם הנהלת האוניברסיטה על מצוינות בהוראה. מצידה של קרולה, היה להט ועקשנות לסרב לקבל את הדברים הפשטניים שהדר אמרה (אני מצטטת את ה.) שהיא רואה בצבא "עוד מקום עבודה" ותו לא, ו"נוח לה להגיע במדים" שהרי היא "לא משלמת על הנסיעה". אולם קרולה לא ויתרה בניסיון לשכנע אותה שלהגיע במדים מחייב, כי מדים אינם "סתם בגד". צריך גם להבין את קוצר הרוח של קרולה שנבע מכך שהיא היתה צריכה להגיע לקורס נוסף בצד השני של הקמפוס.

ב-18.30 ה. הגיעה לשיעור שלי אך באמצע השיעור יצאה בסערת רגשות. בסיום הקורס ב-20.00 מצאתי אותה בחוץ ודיברתי ארוכות איתה. היא אמרה לי ואני זוכרת היטב "ניקול לא רציתי את זה, ביקשתי מהם לא להפיץ, לא רציתי שזה יגיע לחדשות" ואני לא הבנתי בכלל על מה היא מדברת. היא הייתה נסערת כנראה משום שקיבלה הודעה שהולכים לפרסם את הנושא. אמרתי לה "בואי נדבר ותסבירי לי מה קרה כי אני לא מבינה על מה את מדברת" והיא סיפרה לי שהתווכחה עם קרולה ומישהו צילם ושלה לחדשות. היא טענה שהיא לא מכירה את מי שצילם אבל שהיא ביקשה מדוברות צה"ל שלא להגיב. היא הבהירה שהיא לא מכירה את הגורמים שצלמו והתחננה שלא להפיץ את הסרטון כי היא רוצה להמשיך ללמוד בתכנית. באותו ערב היא עוד שלחה לי את הדוא"ל שבה היא אמרה שהיא דואגת לקרולה ומתנצלת על הכל. באותו ערב כתבתי לדיקנים דוא"ל ובו אני נתתי גיבוי מלא גם לקרולה וגם לה מתוך הנחה שההסרה נגנבה מאחורי גבן של שתיהן.

לסיכום

- 1) אין סטודנטית ערבייה התוקפת סטודנטית במדים, שקר וכזב! דבר שלא היה ולא נברא. א. לא היתה מעוניינת לדבר על הסכסוך עם סטודנטית במדים ונמנעה מוויכוח פוליטי עם קצינה מתוך כבוד ושיקול דעת.
- 2) בסרטון קרולה היתה נראית עצבנית אבל אין לי כל ספק כי הדברים שנראים בסרטון הוצאו מהקשרם בצורה מסלפת ומעוותת. היא דווקא ניסתה לטענתה לדאוג לתחושת ביטחונה של ה. (למרבה האירוניה והטרגדיה).

אני מקווה שלפחות לגבי חקר העובדות הדברים ברורים יותר.

כמה הרהורים מסגל התכנית ללימודי תרבות

אנחנו רוצים לומר לכם עד כמה האירוע הזה שנוגע לנו כל כך מקרוב מדאיג אותנו. הוא מדאיג לפני הכל כי הוא תקף בצורה אלימה ומכוערת אחת מחברות הסגל היקרות לנו ביותר. ד"ר קרולה הילפריך היא אחת מן המרצות המעניינות ביותר שיש בקמפוס. ד"ר קרולה הילפריך היא לא רק עמיתה ומרצה למופת, היא אינטלקטואלית נועזת ומרתקת ובין שנייה הפכה לסמל של האחר הזר, השמאלנית, הביקורתית, הגרמניה וגרוע מזה. עשרות אלפי אנשים האמינו לכתבה בחדשות והתקוממו על תקיפת חיילת בקמפוס. מתוך סילוף העובדות, אלפי אזרחים חתמו על עצומות שדרשו לפטר את קרולה מבלי שאיש במהדורת החדשות בירר עובדות לפני פרסום הדברים, ואיש עד אתמול לא חשף את חוסר האחריות של העיתונות הכתובה והטלוויזיה שהפיצו את הדברים ללא ניסיון לברר את המקרה.

האחראים למעשה הזה הטעו לימים ארוכים לא רק את התקשרות אלא במידה רבה גם את הנהלת האוניברסיטה שלא עמדה איתנה להגנת חברת הסגל שלה. אנחנו נאלצים לתפקד עם תקשורת שניזונה מגורמים מטעים, להתמודד עם תרבות פופוליסטית שמעוניינת לחזק את הדעות הקדומות והסטיגמות על האחר. מאחר ויש להניח כי הגורמים הקיצוניים הללו עוד ימצאו דרכים להמשיך במסע הזה של הדה-לגיטימציה של האקדמיה ושל דו-הקיום שיש באוניברסיטה בין ערבים לבין יהודים ובין קבוצות נוספות, הנהלת האוניברסיטה צריכה להרים את ראש. אנחנו, חברי הסגל המלמדים במוסד

ד"ר ניקול הוכנר
ראשת התכנית ללימודי
תרבות

המחלקה למדע המדינה

הפקולטה למדעי החברה
הפקולטה למדעי הרוח

Dr Nicole Hochner

Chair, the Program
in Cultural Studies

Department of
Political Science

Faculty of Social Sciences

Faculty of Humanities

המוקדש למחקר ולמדע מחוייבים יחד לחופש אקדמי. איתכם הסטודנטים, אנחנו מבקשים להיאבק בזילות שבה לינץ מתארגן באופן אשר מזין סטיגמות ודעות הקדומות. אנחנו מבקשים לטפח את המרחב האינטלקטואלי שיצרנו בהתמדה ובמסירות במהלך שנים רבות: מרחב בו לומדים יחד יהודים, מוסלמים, נוצרים, דתיים, חילונים, חרדים, תושבי ירושלים, הארץ והעולם הלומדים יחד בירושלים. אנחנו מודים לכם מאוד על התמיכה שלכם בימים האחרונים. לא נוותר על חקר האמת ועל הגינות במרחב האקדמי ובחברה האזרחית.

תנו לנו לסיים בהוקרה לד"ר קרולה הילפריך מתוך חיבה עצומה וחרדה לשלומה.

ד"ר ניקול הוכנר
ראשת התכנית ללימודי
תרבות

המחלקה למדע המדינה

הפקולטה למדעי החברה
הפקולטה למדעי הרוח

חברי הסגל של התכנית ללימודי תרבות השייכת לפקולטה למדעי החברה ולפקולטה למדעי הרוח
פרופ' לואיז בית-לחם
ד"ר גילי המר
ד"ר דני שרירא,

וד"ר ניקול הוכנר, ראשת התכנית

Dr Nicole Hochner

Chair, the Program
in Cultural Studies

Department of
Political Science

Faculty of Social Sciences

Faculty of Humanities